

estiu

ara.cat/estiu

NÚMERO 259 * 1,20 EUROS
DIMARTS 16 D'AGOST DEL 2011

Viatgers 2.0

Abunden els blogs que expliquen en directe viatges de llarga durada

Molta llenya a la Bisbal

Cap de les colles vallenques no va poder descarregar castells de nou

10 NOUS* → AUTORS CATALANS **FUTUR**

LAIA NOGUERA
VÍCTOR
GARCÍA
TUR

VEUS
ANNA
GUAL

TALENT

EDGAR CANTERO
BLANCA LLUM VIDAL

XAVIER
VELDY

BORJA
BAGU-
NYÀ

DANIÀ
BAR-
DE-
RA

ADRIÀ
TARBA

TRESOR

MARIA CABRERA

POETES

← 5+5 →

PROSISTES

LLETRES

Literatura JOVE catalana

Cinc prosistes i cinc poetes de menys de 30 anys donen fe que el futur del món editorial català ja és un present

JOSEP LAMBIÉS

Fa un any que Lolita Bosch va publicar *Veus*, un aplec de narracions de tota índole i caràcter signades per quaranta-un escriptors diferents, hereus d'una tradició de plomes daurades, però alhora defensors d'un univers particular i grans innovadors de la llengua. Alguns d'aquests autors ja brillen amb llum pròpia, i d'altres amb prou feines han fet quatre passes en el món editorial. Tanmateix, tots han après a desmarcar-se de la resta i caminen sense crosses ni bastó amb una identitat que no entén d'embuts o eufemismes.

Una de les virtuts de l'antologia va ser descobrir algunes de les veus més joves de la literatura catalana actual, com Borja Bagunyà, Edgar Cantero i Víctor García Tur, tres autors a la ratlla de la trentena que fa temps que van començar a esmolir el llapis. Com ells, n'hi ha molts més que ja han fet el seu debut editorial, esgrimint un segell propi, tot i que no han tingut ocasió de recórrer un tram de camí tan llarg. Temps al temps.

Aquests joves autors han coincidit en trobades de molts tipus, han col·laborat en antologies –com el *Veus* en el cas dels prosistes i el *Pedra foguera* en el dels poetes– i han compartit escenari en recitals i altres espectacles literaris de tot el món. Així i tot, sempre s'han definit per separat, sense ànim grupal ni voluntat d'unir-se en un moviment generacional. Avui hem reunit deu d'aquests escriptors, d'entre 20 i 30 anys: els prosistes Borja Bagunyà, Damià Bardera, Víctor García Tur, Xavier Veloy i Edgar Cantero, i els poetes Maria Cabrera, Laia Noguera, Anna Gual, Adrià Targa i Blanca Llum Vidal.*

IVAN MORENO

1
Borja
Bagunyà

1. Borja Bagunyà Postmodern i bel·ligerant

Com diu Borja Bagunyà (Barcelona, 1982), “a la literatura catalana li falta una mica de sang”. Aquest és el primer representant d'una llarga llista de talents bel·ligerants i una mica impulsius que intenten alliberar-se de les cotilles que els escriptors del país arrosseguen des de la Renaixença. Bagunyà és un tipus polièdric que durant molt de temps s'ha permès el luxe d'anar tastant diferents disciplines, des del cinema fins a la medicina. Assegura que la carrera d'escriptor és un préstec més que no pas una formació, però tot i això hi ha fet girar al voltant la seva existència més que amb qualsevol altra matèria. Ha estudiat la poètica del conte americà dels anys

60, l'obra de Pynchon, els llibres al voltant del Maig del 68 i, finalment, s'ha capbussat de ple en la postmodernitat americana i, per la part que li toca, en el conte català contemporani. És en aquest àmbit que l'any 2006 va guanyar el premi Mercè Rodoreda amb l'antologia *Defensa pròpia* (Proa), set relats que li van donar embranzida per arribar fins al punt on és ara. Fa cosa de mesos va publicar un nou recull d'històries, *Plantes d'interior*, a l'editorial Empúries. En aquest temps ha començat a impartir classes a la Universitat de Barcelona i ha assentat la seva càtedra d'autor. Però no transigeix: quan escriu, encara busca brega.

2
Damià
Bardera

2. Damià Bardera Lector famolenc, pensador erudit i escriptor prolífic

Un intel·lectual nodrit, un estudiant de filosofia de medalla i una de les veus més fermes de la literatura actual. Damià Bardera (Viladamat, 1982) sosté que el bon escriptor és aquell que llegeix voraçment i, de tant en tant, escriu alguna cosa, i ha mirat de repetir-se el mantra des que la seva obra va disparar els primers trets. Va debutar com a poeta l'any 2008, amb *El penúltim vòmit*, però amb el temps el seu pols s'ha decantat per la prosa. “La poesia és un virus que cal treure del cos –diu Bardera–. És ben bé una redempció agònica. Els contes, en canvi, són més sobris, més mentals”.

No fa gaire que *I alguns contes per llegir-los d'amagat*, el seu primer aplec de narracions, va arribar a les llibreries, de la mà d'El Cep i la Nansa. Però encara és hora que ens descobreixi dos inèdits que de moment esperen en un calaix, *Plaça tramuntana* i *Fauna animal*, dues col·leccions arrelades a la seva vida al poble i amanides amb les lliçons dels seus grans mestres, que van des de Schopenhauer fins a Dorothy Parker. És un escriptor honest, una ment calculadora i quan li cal un humorista negre. Les seves paraules, pensades al mil·límetre, mai deixen indiferent.

XAVIER BERTAL

3
Víctor
García Tur

4
Xavier
Veloy

3. Víctor García Tur

Peculiaritats i capricis d'un dissenyador gràfic

Víctor García (Barcelona, 1981) no és un d'aquells nostàlgics que es passegen pel món amb una Moleskine sospirant per les tecles d'una Olivetti. Ni tan sols li fa el pes el Word. Per Víctor, la qualitat de la seva obra depèn de la traça de la seva ploma tant com del disseny amb què la presenta i mai no fa petar els dits si no té davant un document d'InDesign. I això que no és gaire maniàtic. En una ocasió es va instal·lar 15 dies en una sala de l'Escola Eina mostrant-se al públic com si fos en un episodi de *La dimensió desconeguda*. Davant dels ulls de tots els visitants, va fer una novel·la, *Obra selecta de Madeleine Sternebild*.

Només té un llibre publicat, el compendi de relats *Twistanschauung* (Empúries), un mapa literari i visual en què els jocs de tipografia i els efectes gràfics es perseguen de pàgina en pàgina com si s'haguessin perdut en una partida de fet i amagar. Cadascuna de les petites decisions té un paper vertiginós i fonamental. Desafiant tota superstició, tots els contes del *Twistanschauung* comencen a la pàgina 13. Tant és quants fulls haguem girat, perquè al final sempre anem a parar al mateix punt.

FRANCESC MELCION

4. Xavier Veloy

Ciència, literatura i històries de fantasmes

Es diu molt que els físics només respecten els filòsofs. Veloy (Barcelona, 1982) és físic de formació, i quan escriu treu el filòsof. Es va estrenar en el món editorial l'any 2009 després de guanyar el Premi Narrativa Mediterrània Pare Colom amb la seva *opera prima*, *Glops de llum* (publicada a Lleonard Muntaner), en què aborda el monòleg interior posant-se a la pell d'un noi sordmut durant una jornada sencera. Es tracta d'un exercici d'estil tan corpori i visual que sembla fet de cel·luloide més que no pas de lletres.

Quan un escriptor rep el seu primer reconeixement corre el perill que la vanitat li faci un placatge i el tombi enmig del camp de batalla. Però Veloy va agafar els diners del guardó i es va traslladar una temporada a Berlín per seguir esmolant el canell. Va escriure una sèrie de relats sobre la neu que, com ja passava amb el seu primogènit, juguen amb les contínues alternances entre vetlla i somni, fantasmagoria i realitat. És un dels autors joves més enigmàtics, i potser per això també és un dels que menys s'ha prodigat en les altes esferes de les lletres catalanes. Però és probable que el seu anonimats no sigui res més que una qüestió de temps.

5. Edgar Cantero

Còmics, videojocs, Hollywood i literatura de crispates

Guerra
"A la literatura catalana li falta una mica de sang", crida el contista Borja Bagunyà

Pau
"La poesia és com un virus. Els contes són molt més serens", deixa anar Damià Bardera

De tota la *troupe* d'escriptors, Edgar Cantero (Barcelona, 1981) és el menys canònic. Sense reverències ni complexos de cap tipus, explica que es va fer novel·lista quan va descobrir que l'escriptura pot ser tan efectiva com una bona pel·lícula de Hollywood. Es declara un lector voraç de literatura *pulp* i novel·les de sèrie B, d'aquelles que només es troben al fons del cabàs d'ofertes d'algun quiosc. Va començar devorant *Scorpions, second generation*, de Michael Linaker, una obra tan trepidant com dolenta, i ja no va parar. D'entre els seus mestres destaca els *beatniks* com William Burroughs al costat dels dibuixants de còmics més dispensadors d'adrenalina, com Marc Hempel, Steve Purcell i, sobretot, Jamie Hewlett, autor de *Tank girl*. Per últim, fa una menció a la piròtècnia de les aventures gràfiques que emanaven de la factoria de LucasArts. "Jo faig literatura de crispates", diu.

Edgar Cantero va barrejar els ingredients d'aquest generós univers i l'any 2008 va tirar-se de cap a la piscina amb *Dormir amb Winona Ryder*, que va guanyar el Premi Crexells. Va seguir posant-se a prova amb dues novel·les curtes, *Dies delenda* i *Baileys n'coke*, i ara acaba de publicar *Vallvi* (Proa), la primera gran culminació del seu estil. Però per conèixer Edgar Cantero a fons ens hem de remuntar fins a abans del Crexells, quan va debutar en el món del còmic amb el fanzine *Los miserables*. A banda d'escriptor, Edgar Cantero és dibuixant. Actualment forma part del planter del setmanari *El Jueves*, en què escriu la tira còmica *Edgar trabaja en El Jueves*.

5
Edgar
Cantero

FRANCESC MELCION

6. Maria Cabrera

Una treballadora a la pedrera de la llengua

Maria Cabrera (Girona, 1983) subscriu plenament les paraules de Damià Bardera quan diu que la poesia és com un virus que cal treure del cos. “Quan t’enganxa l’escriguera no te’n pots amagar –diu la Maria-. T’atrapa per l’esquena i no et deixa en pau”. La creació no entén d’horaris. Cabrera assegura que, en una ocasió, li va venir un poema a altes hores de la matinada, mentre feia el camí de Gràcia cap a Sant Antoni. Fidel al deure, va pensar que esperar a arribar a casa era esperar molt, i com que no tenia paper i llapis, va apuntar els versos al mòbil. “De

tota manera, si puc escrire a mà –explica-. M’he dedicat molt a exercitar la cal·ligrafia, i ara faig molt bona lletra”.

Ja fa uns anys que es va llicenciar en filologia catalana, especialitzada en lingüística, i ara està immersa en una tesi sobre els contactes consonàntics de l’alguerès. “La poesia i la lingüística són dues germanes que piquen de la mateixa pedrera –argumenta la poeta, de 27 anys-. Tant l’una com l’altra treballen amb les paraules i els sons”. A diferència de Bardera, Maria Cabrera s’ha mantingut en els meandres del vers i, de mo-

ment, no sembla que tingui ganes de sortir-ne.

El seu primer llegat es diu *Jonàs*. Li va costar un gran acte de valentia ensenyar-lo de portes enfora, però després de molt suar es va decidir a presentar-lo a l’Amadeu Oller. I va guanyar. Quan va enllestir el segon llibre, *La matinada clara*, ja anava més segura, potser perquè la seva carrera ja estava encarrilada, o potser perquè havia rebaixat el tremendisme del primer títol i hi havia incorporat una mica més d’humor. O potser perquè, com diu ella, el que tenia entre mans ja no eren versets d’adolescent.

6
Maria
Cabrera

FERRAN FORNÉ

8
Anna
Gual

XAVIER BERTAL

PERE TORDERA

9
Adrià
Targa

8. Anna Gual

Feministes i suïcides

Anna Gual (Vilafranca del Penedès, 1986) es confessa hereva devota de les veus d’Alejandra Pizarnik, Virginia Woolf i Sylvia Plath des que va començar a penjar els seus versos en un blog d’internet. No és per mera mitomania, ni per militància feminista, però tots i cadascun dels poemes de la Gual es fan eco dels grans interrogants que aquestes tres escriptores suïcides van deixar sense contestar. I, tot i que ella no es considera una poeta tràgica ni torturada, la seva obra té un verí críptic que supura en cada línia. “Hi ha coses que m’espanten quan les

torno a llegir –diu l’Anna-. De fet, algunes ni tan sols sé com em vaig atrevir a escriure-les”. El seu primer poemari, *Implosions*, va aterrar al mercat a finals del 2008, mèrit dels editors de can Labreu, que per casualitat van topat amb la seva producció de blogaire. Des que els déus li van bufar a favor, s’ha passejat per sarau d’aquí i de fora recitant la seva millor artilleria, amb el to abrupte i desconcertant d’una obra de Beckett, amb el desassossec de Pessoa i amb la crua letargia de les seves heroïnes. Sembla que aviat les tornarà a invocar en un nou llibre.

9. Adrià Targa

La resistència de la poesia clàssica

És curiós com poden començar les grans històries. L’any 2002, l’Any Verdguer, *L’Atlàntida* va caure a les mans d’Adrià Targa (Tarragona, 1987) amb la mateixa força que la poma al cap de Newton. Els versos de mossèn Cinto el van deixar tan impressionat que de seguida va sucra tinta i va seure a escriure un poema èpic. esclar que ara se n’amaga, d’aquesta primera experiència, però des d’aquell dia Targa es va dedicar a polir hendecasil·labs fins que va aprendre a brodar la mètrica com qui fregeix un ou. Aleshores va publicar la seva primera obra,

L’exili de Constança. La segona, *Boques en calma*, no es va fer pregar, i va guanyar el Gabriel Ferrater de poesia l’any passat.

Potser per deformació professional –Targa estudia clàssiques a la Universitat de Barcelona–, es declara un poeta horacià i petrarquista, dos atributs poc usuals en un escriptor que encara no ha fet els vint-i-cinc. Però fins ara aquesta voluntat humanista no li ha jugat cap mala passada. Ans al contrari: l’ha situat en els grans cercles de la literatura catalana actual. I això, amb els temps que corren, no és una tasca fàcil.

7
Laia
Noguera

7. Laia Noguera
La vocació artística: una obligació molt esclava

“En aquesta vida tothom té un do, una habilitat que ha de treballar –diu la poeta Laia Noguera (Calella, 1983)–. En el meu cas és escriure i recitar, i tinc l’obligació de dedicar-m’hi per poder fer la meva petita aportació a la humanitat”. Amb aquesta declaració de principis, Laia Noguera justifica el seu mode de vida, auster i modest, que té per objectiu desenvolupar el seu talent i fer-lo arribar a tothom. Considera que accions com casar-se, tenir fills o comprar-se un cotxe no són en cap cas fonts de felicitat. Diu que el més important que pot fer un home és morir sense sentir que ha perdut el temps. A primer cop d’ull ningú diria que darrere de l’aspecte serè i el discurs precís de la Laia s’hi amaga la baixista d’un grup de *heavy metal*.

El seu primer llibre, *L’oscultor*, va fer el salt al món públic l’any 2003 amb l’Amadeu Oller. Fins a l’últim, *L’U*, Noguera ha desplegat la seva obra com si fos un gran llençol. I, sobretot, ha pres una gran consciència de la seva missió. Ara carrega entre espatlla i espatlla sis poemaris íntegres i un parell d’edicions a diverses mans, com *Els llops*. Si bé és cert que combina la seva creació amb treballs de traducció i amb altres feines de filòloga, té molt clar que escriure és una prioritat, que ha de tirar endavant de manera generosa, escoltant els altres i escoltant-se a ella mateixa. “Diuen que el pintor Joan Pons es posava a disposició de l’univers cada cop que es col·locava davant d’una tela –explica la Laia–. Això és el que ha de fer tot bon pintor o pianista i, per descomptat, tot bon poeta”.

Vocació
“El meu do és escriure i tinc l’obligació de dedicar-m’hi”, etziba la poeta Laia Noguera

Crida
“Quan t’agafa l’escriguera no te’n pots amagar. T’atrapa i no et deixa”, diu Maria Cabrera

10. Blanca Llum Vidal
Poesia forestal, ‘body art’ i tres poemaris enllestits

Cada vegada hi ha més escriptors urbans. Per això es pot considerar un luxe topiar amb una ploma tan arrelada a la fullaraca i a l’olor de terra xopa del camp com Blanca Llum Vidal (Casserres, 1986). I això que ja fa uns quants anys que viu a Barcelona. Va anunciar el seu debut com a poeta amb el recull *La cabra que hi havia*, un cant intens i visceral a la vida rural, escrit amb estridència i passió desenfrenada. “Quan era més jove, al poble, quedava amb un amic meu pintor que també escriu poesia. Bevíem com bojos, ens animàvem i ens recitàvem l’un a l’altre –recorda–. Era una experiència extasiant. Sempre acabàvem amb el cos guixat de versos i amb la samarreta plena de gargots poètics”. Qui l’hagi sentit en algun recital ja haurà entès en què consisteix aquesta eufòria.

No fa gaire que les llibreries van rebre el seu segon poemari, *Nosaltres i tu*, amb un repertori considerablement més abrupte que el primer. I ara està dedicada en cos i ànima a acabar el tercer. Sense trencar el vincle amb els seus orígens rurals, el titularà *La punyetera flor* –per la figura de moro, una flor preciosa que punxa com un cactus–. Encara que pensa que en els seus primers escrits l’olor de la natura estava sobrevalorada, reconeix que Casserres i els seus entorns segueixen sent la gran font d’inspiració de la seva obra. “Tinc un amic que diu que el que jo faig és literatura forestal”, explica, somrient i entusiasta, amb el mateix deix passional que treu cada vegada que s’enfronta a un poema.

XAVIER BERTAL

10
Blanca Llum
Vidal

PERE TORDERA